

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

109. An in patrimonio necessario ad sumendos sacros Ordines detur
paruitas materiae? Ex p. 5. tr. 5. res. 20. p. 325.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76405](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76405)

RESOL. CX.

An Clericus possit alienare patrimonium absque licentia Episcopi, si aliunde acquisit beneficium, & alia bona sufficientia pro victu? Et an, si absque Episcopi licentia patrimonium vendat, permittat, obliget, aut aliquo modo alienet, antequam habeat unde vivere possit, nulla sit talis alienatio? Et aduertitur bona patrimonialia, ad quorum titulum ordinatus es, non obinde fieri bona Ecclesiastica, tametsi privilegio fori bonorum Ecclesiasticorum gaudeant. Ex part. 9. tr. 8. & Misc. 3. Ref. 23.

§. 1. Discordant in hoc Doctores. Prima opinio negat. Et ita docet Hugolinus de pnest. Episcop. cap. 26. §. 13. num. 4. Gauantus in Enchir. Episcop. verb. Ordines maiores, num. 13. Praepositus in 3. part. q. unica, de Sacram. Ordini, lib. 18. n. 178. Tiberius in Instru. ordinand. c. 9. q. 74. Cenedus in 99. Canon. lib. 1. q. 11. n. 9. ubi sic ait: Sciendum tamen est pro intellectu dicti c. 2. §. 2. minime irritam ceteri praefatam patrimonij alienationem, absque licentia Ordinarij factam, si ipse alienans tempore alienationis habeat congruam sustentationem, quia tunc temporis, secundum dispositionem Concilij, licentia Ordinarij poterit bona, ad cuius titulum ordinatus fuit, alienare: quia in hoc casu cessat ratio finalis Concilij, ibi: Ne cogantur mendicare. & sic debet cessare illius dispositio. Adigere §. Quamuis ff. de iur. patron. c. Cum cessante, de appellat. Quam interpretationem confirmant verba Concilij, ibi: Donec beneficium Ecclesiasticum sufficiens sint adepti, vel aliunde habeant, unde vivere possint. Ita aduertit Flaminus de resignat. lib. 2. quaest. 6. n. 16. & 36. Grafius lib. 2. cap. 97. n. 65. vers. Quod intelligit. Ceuallus in pract. q. 527. n. 8. & quaest. 561. ex n. 30. & sic cum constitutur regula in Sacro Concilio Tridentino quod bona, ad cuius titulum Clericus ordinatur, non possint alienari sine licentia Episcopi, & postea sequatur limitatio, donec sufficiens beneficium Ecclesiasticum sint adepti, sequitur, quod in hoc casu non requiritur praedicta licentia, imo ab ipso Concilio permittitur, cum exceptio debeat esse de regula, ex l. Cum Prator. de iudic. aliam enim tam regula tradita in Concilio, quam eius exceptio, idem disponderet, quod esset absurdum. Ita Cenedus. Quibus adde Castrum Palaum 10. 4. tract. 27. punct. 11. n. 11.

2. Sed secunda opinio affirmat: & ita sentiunt Garcia de benef. tom. 1. part. 2. cap. 5. num. 186. & seq. Ludouicus de San Iuan de Sacram. quaest. 2. art. 10. difficul. 2. Gratianus in disceptat. forens. cap. 139. n. 14. Molfesius in Summa, tom. 1. tract. 2. cap. 18. num. 311. Azorius tom. 2. lib. 3. cap. 4. quaest. 3. Parisius de resignat. benef. lib. 2. q. 6. n. 16. & alij. Et ratio est: quia dictio illa, donec, apposita in Concilio, est restrictiua temporis, habetque naturam suspensiuam, donec aliud emergat, id est, dato beneficio, vel alia haereditate, ex qua promotus decenter vivere possit, non prohibetur patrimonij alienatio absque alia Episcopi licentia: & ideo hanc non esse necessariam in casu congruae sustentationis aliunde acquisita. Itaque, sicut fundus dotalis, durante matrimonio, alienari non potest, quoniam data est dos ad onera matrimonij sustentanda; ita nec patrimonium alienari potest, donec habeat Clericus, unde commodè viuat.

3. Quid ego sentiam, dicam breuiter. Secunda opinio est satis probabilis: mihi verò probabilior prima apparet: & ideo, praeter Doctores citatos, illam tenet nouissimè doctus Pater Hieronymus Garcia in Sum. morali. tr. 1. diffic. 1. dub. 5. pun. 5. n. 38. [Quia ait ille] patrimonium erigido in titulo para ordenarse, E e es

Sup. hoc in tom. 5. tr. 3. lege doctrinam Ref. 5. n. signanter cursum ad medium.

patrimonium pro Subdiacono ordinando communiter determinatur constare ex vncis duodecim annualibus, vt patet ex Synodo Panormitana part. 2. c. 6. n. 19. tamen si in modico deficiat, non obstat quin Episcopus in tali casu possit Clericum ordinare, quia de modico non est curandum, vt habetur in l. si oleum. §. fin. cum l. seq. ff. de dolo, & in l. in rebus. §. possunt ff. commodati, modica enim non nocent, vt patet ex cap. si proponente, ubi glossa, de rescriptis.

2. Verum postea praedictam sententiam ex eodem principio inueni docere Thomam Sanchez in opus. tom. 2. lib. 7. cap. 1. dub. 35. num. 8. & quia casus frequenter potest accidere, ponam eius verba; sic itaque asserit. Secundò nota quòd si modicum deficiat, ad honestam sustentationem parum facit, quia de modico non est curandum, cap. reuera, de consecrat. dist. 2. l. scio ff. de integ. rescriptis. Secus si sit notabilis, qualis erunt quinque respectu viginti quinque. Ita Sanchez, qui citat Nauarrum, ergo cum quinque respectu viginti quinque est defectus notabilis, summa duorum ducatorum & tarenorum non erit notabilis defectu respectu 30. ducatorum.

3. Notandum est tamen hic obiter circa materiam patrimonij, quòd si aliquis Subdiaconus initiatur diaconatu, vel sacerdotio, ostendens testimonium patrimonij renunciati, vel alienati, & tacens renunciationem factam, non incurrit penas statutas contra eos, qui absque patrimonio ordinantur, quia talis verè habet patrimonium, cum renunciatio, vel alienatio facta sit nulla & invalida, licet peccauerit in ea facienda. Ita Sanchez ubi supra dub. 40. iuncto dub. 38. & de hoc casu his diebus in facti contingentia consultus fui, & vt supra respondi.

4. Notat etiam Henriquez lib. 13. cap. 37. num. 2. & lib. 10. cap. 17. & alios, quòdve magis miror, Gonzales in rep. Cancell. §. gloss. 4. num. 36. & nouissimè Mauricium Alzedo in praxi Episcop. part. 2. cap. 5. n. 6. docere, graduum in iure Canonico, in sacra Theologia sine titulo, aut patrimonio posse ordinari, quia tali non defuturum est unde viuat, & sic adimpletur mens Concilij; sed hanc sententiam non approbat Sanchez dub. 35. num. 10. & alij. Ego verò si non oblatet declaratio Cardinalium quam asserit Emanuel Sà correctus ver. Ord. numero 27. hanc opinionem libenter consulerem in Collegialibus ex aliquo Collegio maiori Salmanticensi, aut Complutensi, nam in dictis Collegiis, quæ ego voco equos Troianos doctorum hominum, recepto gradu certum est citò graduum habiturum plulquam congruam sustentationem, & ita tener in specie Corduba in summa quaestione 36.

Sup. hoc ad litteram in Ref. seq.

Sup. hoc in tom. 5. tr. 3. Ref. 49. §. 10.

RESOL. CIX.

An in patrimonio necessario ad sumendos Ordines sacros detur paruitas materis? Ex part. 5. tractat. 5. Ref. 20.

§. 1. Respondeo affirmatiuè cum Sanch. in opus. tom. 2. lib. 7. cap. 1. dub. 36. num. 8. ubi sic ait. Nota quòd si modicum deficiat ad honestam sustentationem, parum facit, quia de modico non est curandum, cap. re vera, de consecr. dist. 2. l. scio, ff. de integ. rescriptis. Secus si sit notabilis defectus, qualis erunt quinque respectu viginti quinque. Ita ille, & ante illum Nauarr. de temp. ord. conf. 17.

Sup. hoc ad litteram in §. Verum. Ref. sol. praeterite, Sed lege etiam eius §. 1.